

**Przykładowy program dostosowania wymagań
edukacyjnych do potrzeb edukacyjnych i możliwości
psychofizycznych ucznia**

Z

z przedmiotu język polski na lata

klasa 1, 2, 3 i 4 Technikum Nr 3 w Mielcu

lub

klasa 1, 2, 3 III Liceum Ogólnokształcącego w Mielcu

Numer obowiązującego programu nauczania: **MEN i S - DKOS-4015-143/02**

Numer programu w szkolnym zestawie programów: **271/ZST/05**

Liczba godzin w ramowym planie nauczania w całym cyklu kształcenia:

Rok szkolny:

Liczba godzin w ramowym planie nauczania w danym roku szkolnym:

Klasa:

Podręcznik:

Nauczyciel uczący:

Program opracowały: mgr Danuta Kusek, mgr Ewa Turek

I. Program został opracowany na podstawie:

- zaleceń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej określonych w **orzeczeniu Nr o potrzebie kształcenia specjalnego**
- diagnozy pedagogicznej (funkcjonowanie ucznia w środowisku)
- wywiadów przeprowadzonych z wychowawcą, pedagogiem, rodzicami, nauczycielami uczącymi

II. Cel nadrzędny programu:

Umożliwienie uczniowi zdobycia wiedzy i umiejętności na miarę jego możliwości oraz ukształtowanie postawy otwartości i samoakceptacji.

III. Cele główne:

- pomoc w zakresie indywidualnych potrzeb związanych z procesem dydaktycznym i wychowawczym szkoły
- wyrównanie szans edukacyjnych
- kompensowanie i korygowanie odchyleń oraz w miarę możliwości eliminowanie przyczyn lub przejawów zaburzeń umożliwiających prawidłowy rozwój i uczenie się
- stymulowanie prawidłowego rozwoju emocjonalnego.

IV. Cele szczegółowe (na podstawie orzeczenia):

- kształtować pozytywną samoocenę,
- kształtować odporność emocjonalną na niepowodzenia,
- przygotować do lepszej komunikacji,
- wzbogacić słownictwo,
- ćwiczyć czytanie ze zrozumieniem,
- usprawnić pracę z tekstem,
- usprawnić technikę czytania i pisania,
- wzbogacić wiedzę ogólną,
- ułatwić rozumienie elementarnych pojęć.

V. Zewnętrzna organizacja nauczania:

- posadzenie ucznia w pierwszych ławkach,
- dbanie o ciszę w klasie,
- stosowanie pomocy naukowych,
- nieustanny nadzór nauczyciela,

VI. Warunki sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności.

1. Metody i formy sprawdzania:

- ocena ćwiczeń w grupach ,
- krótkie referaty,
- pisanie własnego tekstu,
- czytanie ze zrozumieniem,
- układanie pytań do tekstu,
- utrwalenie w formie ustnej,
- częsta rozmowa w czasie lekcji,
- przepisywanie z tablicy,
- zapisywanie wniosków,
- drama,
- techniki twórczego myślenia

2. Kryteria oceniania wypowiedzi ustnej i pisemnej:

2.1 Podstawy prawne :

- podstawa programowa
- program nauczania **MEN i S - DKOS-4015-143/02**
- zalecenia Poradni Psychologiczno Pedagogicznej w Mielcu określone w **orzeczeniu Nr** o **potrzebie kształcenia specjalnego**
- diagnoza pedagogiczna (charakterystyka funkcjonowania ucznia w środowisku szkolnym)
- wywiad przeprowadzony z rodzicami , wychowawcą , pedagogiem i nauczycielami

2.2 Kryteria ogólne:

- aktywność na lekcji,
- systematyczność i sumienność w wykonywaniu zadań,
- sprawność w posługiwaniu się językiem ojczystym,
- rozwój od momentu rozpoznania wiedzy i umiejętności ucznia,

2.3 Kryteria szczegółowe:

Ocena dopuszczająca:

- uczeń odtwórczo wykazuje się znajomością treści notatki lekcyjnej, przeczytanego tekstu literackiego,
- wykazuje się znajomością wybranych terminów historyczno – literackich z zakresu epok przewidzianych w programie nauczania i standardach egzaminacyjnych,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy,
- przy znacznej pomocy nauczyciela rozwija zadany problem, temat literacki,
- czytany dość płynnie tekst rozumie prawie w połowie,
- recytuje z pamięci krótki utwór poetycki lub prozatorski,
- formułuje wypowiedzenia pojedyncze i złożone popełniając liczne błędy stylistyczne, logiczne,
- wypowiada się w sposób komunikatywny, ma ubogie słownictwo, zna część terminów literackich, popełnia liczne błędy językowe,
- wykazuje się słabą znajomością zasad ortografii, składni interpunkcji, teksty literackie opatruje ubogim komentarzem,
- stara się przestrzegać zasad kultury języka i kultury osobistej.

Ocena dostateczna:

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:
- wykazuje się znajomością podstawowych terminów historyczno – literackich z zakresu epok przewidzianych w programie nauczania i standardach egzaminacyjnych,
- w miarę estetycznie i systematycznie zapisuje notatki lekcyjne,
- czytany dość płynnie tekst rozumie w połowie
- streszcza utwór literacki z pomocą nauczyciela,

- z częstą pomocą nauczyciela gromadzi argumenty, próbuje wnioskować, rozwijać w sposób jeszcze odtwórczy zadany temat,
- układa samodzielnie plan opowiadania,
- charakteryzuje bohaterów literackich według planu,
- recytuje z pamięci 1-2 utworów poetyckich lub prozatorskich,
- formułuje zdanie pojedyncze i złożone, poprawne pod względem logicznym, dość poprawne stylistycznie i składniowo (dopuszczalne błędy językowe),
- opatruje teksty literackie właściwym komentarzem, dopuszczalne drobne błędy składniowe, interpunkcyjne, ortograficzne,
- zachowuje kulturę języka i kulturę osobistą.

Ocena dobra:

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:
- wykazuje się znajomością większości terminów historyczno – literackich z zakresu epok przewidzianych w programie nauczania i standardach egzaminacyjnych,
- uczeń płynnie czyta utwór literacki lub epicki, poprawnie intonuje i akcentuje zdania i wyrazy,
- czytany tekst zna i rozumie prawie w całości,
- potrafi streścić samodzielnie utwór poetycki czy epicki i wykazać się znajomością jego problematyki,
- próbuje argumentować i wnioskować samodzielnie lub przy niewielkiej pomocy nauczyciela,
- wypowiada się ustnie i pisemnie poprawnie pod względem stylistycznym, składniowym, ortograficznym, interpunkcyjnym,
- samodzielnie układa plan opowiadania, i charakterystyki,
- streszcza, charakteryzuje, rozwija samodzielnie plan rozprawki,
- stara się opatrzyć właściwym komentarzem materiał literacki,
- wykazuje się wysoką kulturą języka i kulturą osobistą.

Ocena bardzo dobra:

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:
- wykazuje się znajomością wszystkich terminów historyczno – literackich z zakresu epok przewidzianych w programie nauczania i standardach egzaminacyjnych,
- wykazuje się znajomością całości treści omawianego utworu
- samodzielnie argumentuje, określa problem utworów
- samodzielnie układa plan ramowy, szczegółowy opowiadania, charakterystyki, rozprawki,
- wypowiada się poprawnie pod względem stylistycznym, ortograficznym, interpunkcyjnym,
- wykazuje się bardzo wysoką kulturą języka i kulturą osobistą

VII. Dostosowanie wymagań adekwatnych do symptomów zaburzeń:

Wymagania edukacyjne	Symptomy zaburzeń	Formy, metody dostosowania Wymagań edukacyjnych	Środki i sprzęt dydaktyczny
I. Mówienie	<p><i>Wpisać symptomy zaburzeń określonego ucznia.</i></p> <p>.....</p>	<p><i>Uwzględnić wymagania edukacyjne określonego ucznia.</i></p> <p><i>Przykład</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zachęcanie do doskonalenia umiejętności mówienia z zachowaniem dbałości o estetykę wypowiedzi - motywowanie do posługiwania się polszczyzną mówioną dopasowaną do sytuacji komunikacyjnej - zachęcanie do publicznego zabierania głosu w celu prezentacji własnych przeżyć, opinii, przekonań - nieustanny nadzór, w miarę potrzeb dostarczanie wskazówek, odnośnie doboru środków leksykalnych, - stwarzanie sytuacji do rozmowy na różne tematy literackie - zachęcanie do krótkich wystąpień przygotowujących do prezentacji stanowiącej część ustną egzaminu maturalnego - zachęcanie do głośnego mówienia, zwracanie uwagi na akcent i intonację, - zwracanie uwagi na poprawność wypowiedzi -stwarzanie sytuacji do rozmowy na różne tematy literackie - zachęcanie do uczestnictwa w dyskusji - próba wygłoszenia z pamięci wiersza ze zwróceniem uwagi na dykcję, intonację, artykulację - motywowanie do przestrzegania zasad kultury języka - nieustanny nadzór, w miarę potrzeb dostarczanie wskazówek - dużo cierpliwości - systematyczne odpytywanie 	<ul style="list-style-type: none"> - podręczniki, - scenariusze, - karty zadań, - tablice poglądowe, - wykresy, - filmy, - ilustracje ...

II. Słuchanie	jw.	<ul style="list-style-type: none"> - zachęcanie do uważnego, aktywnego i krytycznego słuchania różnych wypowiedzi - wyrabianie umiejętności odróżniania faktów od opinii - wdrażanie umiejętności słuchania z jednoczesnym notowaniem - kilkakrotne powtarzanie poleceń - sprawdzanie czy rozumie intencje nadawcy, czy reaguje stosownie do usłyszanej informacji - ciągła kontrola działań ucznia - wprowadzenie instrukcji słowno-pokazowych 	jw.
III. Czytanie	jw.	<ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do czytania ze zrozumieniem dzieł literackich i innych tekstów kultury - nieustanny nadzór - głośne czytanie tekstu - zwracanie uwagi na znaki interpunkcyjne i próba nadania własnej interpretacji głosowej tekstom o zabarwieniu emocjonalnym - zwracanie uwagi na znaczenie charakterystycznych wyróżnień w tekście np. „tłusty druk” - motywowanie do pracy, pochwały - dostarczanie wskazówek w trakcie czytania - ciągła kontrola działań ucznia - stosowanie ćwiczeń usprawniających technikę czytania (powtarzanie wyrazów, części zdania lub całości) 	jw.
IV. Pisanie	jw.	<ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do stosowania form wypowiedzi stosowanych w szkole średniej (np. opowiadanie, streszczenie, charakterystyka, opis, notatka, rozprawka, ...) - wyrabianie umiejętności pisania tekstu w określonym stylu językowym - motywowanie do wykorzystania w wypowiedzi terminów z teorii i historii literatury - zachęcanie do autokorekty - cykliczne powracanie do 	jw.

		<p>czynności pisania</p> <ul style="list-style-type: none"> - ciągła kontrola działań ucznia - zwracanie uwagi na przestrzeganie zasad ortograficznych, interpunkcyjnych - zwracanie uwagi na estetykę zapisu - wydłużanie czasu pracy - ciągłe dostarczanie wskazówek w trakcie wykonywania danej czynności - zachęcanie do ćwiczeń usprawniających proces pisania 	
V. Odbiór tekstów kultury	jw.	<ul style="list-style-type: none"> - zachęcanie do odczytywania w dziele literackim treści dosłownych i ukrytych (metaforycznych) - motywowanie do wskazywania bohatera oraz określanie sposobów jego kreowania - wyrobienie umiejętności porównywania cech bohaterów - próba przedstawienia najważniejszych wydarzeń w utworze, określenia różnic między fikcją literacką a prawdą historyczną - zachęcanie do wykorzystania w interpretacji utworu odpowiedniego kontekstu np. biograficznego, historycznego - próba określenia przynależności gatunkowej utworu - wdrażanie do porównywania utworów literackich - zachęcanie do wskazywania w utworze cech charakterystycznych dla danej epoki - wskazywanie na wartości utrwalone w literaturze, przesłania utworów - wdrażanie do odróżniania informacji od opinii - dokładne instruowanie wstępne - dawanie łatwiejszych poleceń - dobór odpowiednich pomocy dydaktycznych - dzielenie materiału na mniejsze części 	jw.

		<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie ćwiczeń usprawniających rozumienie tekstu - nieustanne motywowanie do dalszych działań - ciągle dostarczanie wskazówek - częste powiązania teorii z praktyką - nawiązanie do prostych sytuacji z życia - pomysłowość w działaniu i przekazywaniu wiedzy i umiejętności - zapewnienie nieustannego nadzoru - wykorzystanie metod aktywizujących np. „burzy mózgów” - cykliczne powracanie do już zapamiętanych informacji (np. bohater, autor, narrator, narracja, podmiot liryczny, sytuacja liryczna) - zwrócenie uwagi ucznia na świat wartości ucznia a świat wartości zawartych w tekstach 	
VI. Kształcenie językowe	jw.	<ul style="list-style-type: none"> - cykliczne powracanie do ćwiczeń usprawniających, do wyszukiwania środków stylistycznych i określania ich funkcji - wdrażanie do sprawnego posługiwania się polszczyzną dopasowaną do sytuacji komunikacyjnej - zwracanie uwagi na różnice między tekstem mówionym a pisanym - zwracanie uwagi na cechy stylu i język tekstu - stworzenie w trakcie zajęć odpowiednich warunków organizacyjnych i dydaktycznych - nieustanny nadzór, dużo cierpliwości - dokładne instruowanie, ciągle udzielanie wskazówek - stopniowanie trudności - stosowanie ćwiczeń usprawniających technikę poprawnego pisania 	jw.

		<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie licznych powtórzeń - cykliczne powracanie do już zapamiętanych informacji czy wykonywanych czynności - pomysłowość w działaniu, przekazywaniu wiedzy - tworzenie warunków sprzyjających podejmowaniu ponownych prób wykonywania czynności - zastosowanie metod aktywizujących - zwrócenie uwagi ucznia na najważniejsze zjawiska językowe (np. akt komunikacji, style językowe, funkcje tekstów, rodzaje stylizacji ...) - cykliczne powracanie do już zapamiętanych informacji (np. budowa wyrazów, części mowy, budowa zdań, archaizm, neologizm, synonim ...) 	
VII. Samokształcenie	jw.	<ul style="list-style-type: none"> - zachęcanie do korzystania z różnych źródeł informacji tradycyjnych (np. słowniki, encyklopedie) i nowoczesnych (np. Internet) - wdrażanie do gromadzenia i selekcjonowania materiału - wdrażanie do notowania, sporządzania planu wypowiedzi - zachęcanie do wykorzystania i integracji wiedzy z historii literatury, nauki o języku, nauki o kulturze 	jw.